

Sarajevo, 01.10.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.09.2018.- 28.09.2018.

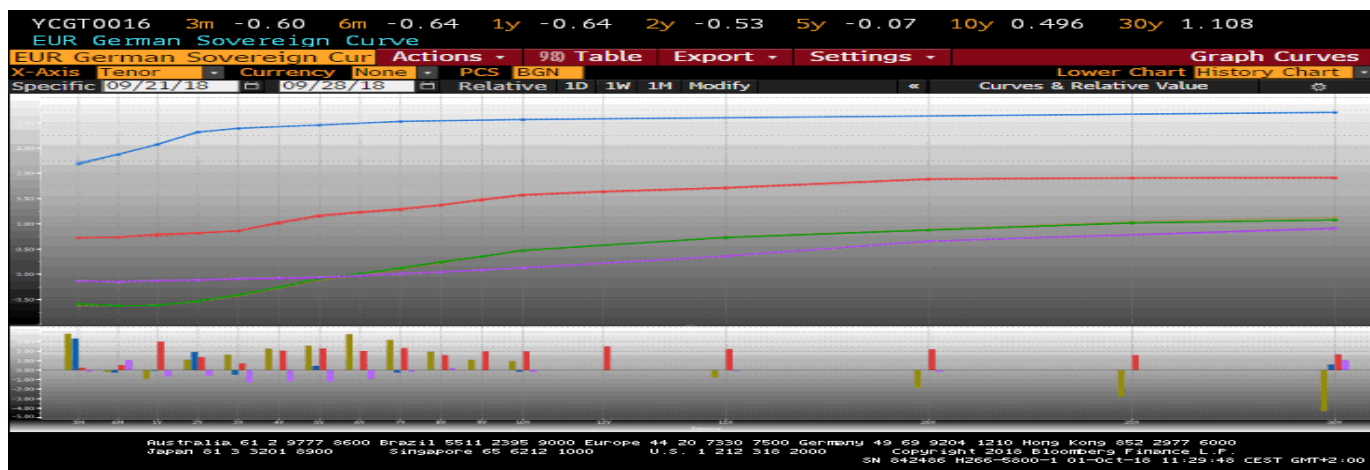
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	21.9.18	-	28.9.18	21.9.18	-	28.9.18	21.9.18	-	28.9.18	21.9.18	-	28.9.18
2 godine	-0,53	-	-0,52	↗	2,80	-	2,82	↗	0,81	-	0,82	↗
5 godina	-0,12	-	-0,09	↗	2,95	-	2,95	→	1,14	-	1,17	↗
10 godina	0,46	-	0,47	↗	3,06	-	3,06	→	1,55	-	1,57	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	21.9.18	-	28.9.18
3 mjeseca	-0,587	-	-0,557
6 mjeseci	-0,624	-	-0,626
1 godina	-0,579	-	-0,591

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.09.2018. godine (pune linije) i 21.09.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom proteklog tjedna prinosi sigurnijih obveznica su bilježili rast, nakon što je predsjednik ECB-a Draghi pred Parlamentom EU izjavio da vidi „relativno snažan“ oporavak u fundamentalnoj inflaciji. Iako je potvrdio da ECB očekuje da će godišnja stopa inflacije do 2020. godine u prosjeku iznositi 1,7% (što je i dalje ispod ciljanih 2,0%), stabilni izgledi „prikrivaju smanjeni utjecaj komponenti koje nisu osnovne“, kao što su cijene energije i hrane. Nakon ove izjave glavni ekonomista ECB-a Praet je izjavio da ne vjeruje da je namjera predsjednika Draghija bila da pošalje novi signal, kada je izjavio da je „relativno snažan“ oporavak u fundamentalnoj inflaciji te obrazložio da u suštini ECB govori da su cjenovni pritisci i dalje ograničeni i da će biti potrebno puno vremena da se dostigne razina od blizu 2% i da UV ECB očekuje da kamatne stope ostanu na rekordno niskoj razini najmanje do ljeta 2019. godine. Trenutačnu tržišnu krivu prinosa Praet vidi kao nešto što u potpunosti odgovara ciljevima ECB-a, što zaista znači ono što je rečeno, da će niske kamatne stope ostati na snazi određeno vremensko razdoblje.

Tržište je u proteklom tjednu bilo u iščekivanju dogovora o proračunu Italije za 2019. godinu te je u četvrtak nakon zatvaranja tržišta priopćeno da je postignut dogovor koji podrazumijeva proračunski deficit od 2,4% GDP-a. Iako u skladu s dozvoljenim granicama EU (do 3% GDP-a) navedena razina deficita je iznad očekivanja (do 2% GDP-a) koja su bila utemeljena optimističnim izjavama ministra financija Italije, a koje su prethodile ovom dogovoru. Zbog navedenog prinosi italijanskih obveznica su krajem tjedna zabilježili oštar rast te je na tjednoj razini došlo do rasta prinosa ovih obveznica između 27 i 40 baznih bodova. Prijedlog proračuna do 15. listopada treba biti predan Europskoj komisiji na razmatranje, a do kraja godine Parlament Italije treba usvojiti isti. S druge strane, povećana potražnja za sigurnijim investicijama je utjecala na pad prinosa sigurnijih obveznica, tako da je rast prinosa ovih obveznica koji je zabilježen početkom tjedna, u petak znatno korigiran te je na tjednoj razini zabilježen samo blagi rast prinosa (do 3 bazna boda kod obveznica srednjeg roka dospijeca). Pored zbivanja u Italiji, na pad prinosa sigurnijih obveznica krajem tjedna utjecaj je imalo i objavljivanje preliminarnog podatka za rujan, prema kojem je došlo do neočekivanog pada temeljne stope inflacije u eurozoni na razinu od 0,9%.

Regulator financijskog tržišta Njemačke BaFin je naložio Deutsche Bank AG da poboljša internu kontrolu s ciljem prevencije pranja novca i financiranja terorizma te je postavio nadzor kako bi se pratile aktivnosti banke po ovom pitanju, što je prvi put da BaFin poduzima takve korake protiv neke banke.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	RUJAN	103,2	103,7	103,9
2.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	RUJAN	111,2	110,9	111,6
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	RUJAN	-2,9	-2,9	-1,9
4.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	RUJAN	115,0	116,0	115,3
5.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	KOLOVOZ	3,9%	3,5%	4,0%
6.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	RUJAN	2,1%	2,1%	2,0%
7.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	RUJAN	1,1%	0,9%	1,0%
8.	GDP – Austrija (tromjesečno)	II kvartal	-	0,3%	0,9%
9.	GDP – Španjolska (tromjesečno)	II kvartal	0,6%	0,6%	0,6%
10.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	KOLOVOZ	5,2%	5,1%	5,2%
11.	Stopa nezaposlenosti – Finska	KOLOVOZ	-	6,8%	6,5%
12.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G)	KOLOVOZ	0,7%	1,3%	0,0%
13.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	SRPANJ	-	4,8%	6,7%

SAD

Prinosi američkih obveznica tijekom proteklog tjedna nisu bilježili značajne promjene na tjednoj razini, odnosno samo su prinosi dvogodišnjih obveznica povećani za 2 bazna boda. Najznačajnija informacija koja je obilježila protekli tjedan je bila odluka FOMC-a da poveća referentnu kamatnu stopu za 25 baznih bodova na razinu od 2,0% do 2,25%, što predstavlja njeno treće povećanje tijekom ove godine. U priopćenju objavljenom nakon ovog sastanka je navedeno da FOMC očekuje dalje postupno povećanje referentne kamatne stope, koje će biti u skladu s očekivanom ekspanzijom ekonomskih aktivnosti, jačanjem tržišta rada i kretanjem stope inflacije oko cilja od 2,0%. FOMC je u ovom priopćenju, za razliku od ranijih priopćenja, izostavio dio „da monetarna politika ostaje prilagodljiva“, što ukazuje na to da je referentna kamatna stopa bliže neutralnim prognozama te se prognozira da će se stopa GDP-a za tekuću godinu povećati za 0,3% na 3,1%. Istog dana su objavljene prognoze (DOTS) koje ukazuju na to da većina zvaničnika Fed-a očekuje još jedno povećanje referentne kamatne stope do kraja ove godine, dok se i dalje očekuju tri povećanja u narednoj godini, iako su prognoze inflacije blago smanjene u odnosu na prethodne. Predsjednik Fed-a Powell je izjavio da svi potezi Fed-a na narednim sastancima zahtijevaju preispitivanje da li je monetarna politika postavljena kako bi se realizirali ciljevi. Uz navedena priopćenja, objavljene su i prognoze Fedovih zvaničnika o kretanju najvažnijih ekonomskih pokazatelja za SAD.

Ekonomске projekcije Fed (%)

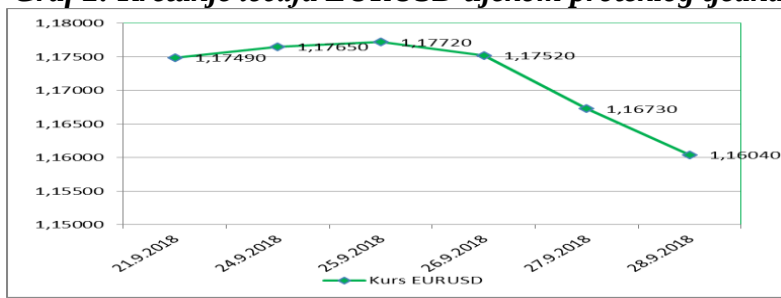
	2018		2019		2020		Dugoročna prognoza	
	Jun 18	Sep 18	Jun 18	Sep 18	Jun 18	Sep 18	Jun 18	Sep 18
Realni GDP	2,7-3,0	3,0-3,2	2,2-2,6	2,4-2,7	1,8-2,1	1,8-2,1	1,8-2,0	1,8-2,0
Stopa nezaposlenosti	3,6-3,7	3,7-3,7	3,4-3,5	3,4-3,6	3,4-3,7	3,4-3,8	4,3-4,6	4,3-4,6
Inflacija	1,9-2,0	1,9-2,0	2,0-2,2	2,0-2,1	2,1-2,2	2,1-2,2	-	-

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – drugi preliminarni podatak (G/G) II tromjesečje	4,2%	4,2%	2,2%
2.	Indeks osobne potrošnje – drugi prelimin. podatak II tromjesečje	3,8%	3,8%	0,5%
3.	PCE deflator (G/G) KOLOVOZ	2,2%	2,2%	2,3%
4.	Indeks osobnih prihoda (M/M) KOLOVOZ	0,4%	0,3%	0,3%
5.	Indeks osobnih rashoda (M/M) KOLOVOZ	0,3%	0,3%	0,4%
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas Sitija RUJAN	17	13	14
7.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa RUJAN	31,0	28,1	30,9
8.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda RUJAN	20	29	24
9.	Indeks potrošačkog povjerenja RUJAN	132,1	138,4	134,7
10.	Indeks povjerenja Sveučilište iz Mičigena RUJAN	100,6	100,1	96,2
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 22.RUJNA	210.000	214.000	202.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1749 na razinu od 1,1604.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Početkom proteklog tjedna premijerka May je u intervjuu za CBS News branila plan za Brexit, ističući da je njena vlada ponudila vjerodostojan prijedlog za napuštanje EU i da druga strana, ukoliko ima neke nejasnoće, treba na iste da ukaže. Predsjednik ECB-a Draghi je istakao da smatra da će utjecaj Brexita na ekonomiju eurozone biti ograničen, naglašavajući da je poravnanje financijskih ugovora područje najveće zabrinutosti. Čini se da zakonodavci u Briselu otežavaju poslovanje financijskim kompanijama iz Velike Britanije koje namjeravaju da djeluju u EU nakon Brexita. Nacrt legislative koju je usvojio Komitet Parlamenta EU, ukazuje na to da će kompanije sa sjedištem u Velikoj Britaniji, a koje žele poslovati u EU, vjerojatno morati otvoriti podružnicu u EU kako bi mogle biti uključene u transakcije kupovina i prodaja dionica i obveznica te kako bi pružale usluge klijentima u EU bloku.

Prema internim dokumentima EU, u koje je uvid imao Reuters, EU pregovarači su spremni da ponude premijerki May slobodnu trgovinsku zonu nakon Brexita, što je suprotno njenom prijedlogu, unutar koje moraju da postoje carinske granice koje će trgovinu učiniti nešto složenijom. S druge strane, UK Times je objavio vijest da premijerka May gubi podršku unutar svoga kabineta da se vrati na situaciju bez sporazuma za Brexit, ukoliko plan koji je predložila odbije EU. Izvori ukazuju na to da oni koji se protive strategiji premijerke May uključuju ministra za Brexit, ministra inozemnih poslova, ministra okoliša kao i ministra unutarnjih poslova. Ministri žele da May razmotri sporazum o slobodnoj trgovini prema uzoru na

sporazum koji uživa Kanada, ukoliko EU na samitu koji se održava 18. listopada odbije njen prijedlog, dajući joj plan "B", s ciljem da se izbjegne situacija bez sporazuma.

Glavni ekonomista BoE Haldane je izjavio da se ekonomski rast Velike Britanije nalazi oko trenda te da je jaz u outputu blizu toga da bude eliminiran, čime će se otvoriti put za dalje povećanje kamatnih stopa.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni razdoblje
1.	Krediti za kupovinu kuća	KOLOVOZ	39.559	39.402	39.619
2.	GfK povjerenje potrošača	RUJAN	-8	-9	-7
3.	Tekući račun (u mlrd GBP)	II tromjesečje	-19,4	-20,3	-15,7
4.	GDP (Q/Q) F	II tromjesečje	0,4%	0,4%	0,4%
5.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F	II tromjesečje	0,5%	-0,7%	0,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,89815 na razinu od 0,89037, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3072 na razinu od 1,3031.

JAPAN

Nakon bilateralnih trgovinskih pregovora, japanski ministar ekonomije Motegi i trgovinski predstavnik SAD-a Lighthizer proteklog tjedna su izjavili da su optimistični po pitanju postizanja općeg dogovora o trgovinskim odnosima između ove dvije zemlje. Japanski državni investicijski fond za mirovine (GPIF), koji je najveći mirovinski fond na svijetu, s oko 160 bilijuna JPY vrijednosti aktive, je priopćio da će biti više fleksibilan u pogledu ulaganja u japanske obveznice, što istodobno povećava mogućnost smanjenja njegove unutarnje zaduženosti u iznosu od 387 milijarde USD. S druge strane, tržišni analitičari smatraju da ovaj potez japanskog državnog investicijskog fonda za mirovine može značiti i preuzimanje većeg rizika. Prema izvješću HSBC Holdings Plc, Japan će do 2030. godine biti četvrta po veličini ekonomija na svijetu po procijenjenom rastu GDP-a, s Indijom na trećem, SAD-om na drugom mjestu i Kinom, kao vodećom svjetskom ekonomijom.

U redovitoj operaciji otkupa obveznica krajem prošlog tjedna, BoJ je smanjila raspon iznosa za kupovinu obveznica s dospijanjem preko 25 godina na razinu od 10 do 100 milijardi JPY s prethodne razine od 50 do 150 milijardi JPY.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

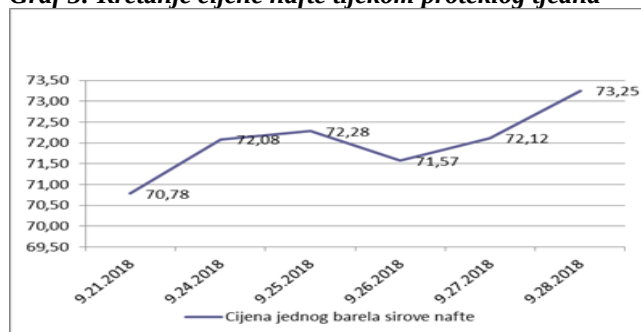
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	KOLOVOZ	2,5%	2,4%	2,5%
2.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	KOLOVOZ	1,1%	1,3%	1,1%
3.	Vodeći indeks F	SRPANJ	-	103,9	104,6
4.	Koincidirajući indeks F	SRPANJ	-	116,1	116,9
5.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	KOLOVOZ	-	5,1%	5,3%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	KOLOVOZ	1,5%	0,6%	2,2%
7.	Maloprodaja (G/G)	KOLOVOZ	2,0%	2,7%	1,5%
8.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	KOLOVOZ	-	0,5%	-9,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine od 132,29 na razinu od 131,93. JPY je deprecirao u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 112,59 na razinu od 113,70.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela nafte je iznosila 70,78 USD (60,24 EUR). Cijena jednog barela sirove nafte je tijekom proteklog tjedna uglavnom bilježila rast. Jedan od značajanih čimbenika je zabrinutost investitora zbog očekivanja da će obnavljanje sankcija Iranu od strane SAD imati negativne implikacije na tržište ovog energenta, što je potaklo rast cijene nafte na najvišu razinu od početka srpnja tekuće godine. Predsjednik SAD Trump je u utorak prilikom obraćanja na generalnoj skupštini UN-a optužio OPEC i pozvao na povećanje ponude nafte, dok je OPEC odlučio da ne povećava ponudu nafte kako bi se neutralizirao manjak ponude koji je rezultat sankcija koje su SAD uvele Iranu. Trump je istaknuo da su SAD spremne da izvoze svoje energetske resurse saveznicima. Tijekom trgovanja u srijedu objavljena je informacija o tome da su zalihe ovog energenta povećane za 1,9 milijuna barela na tjednoj razini, što je tijekom tog dana utjecalo na smanjenje cijene ovog energenta. Međutim, krajem proteklog tjedna objavljena je informacija o smanjenju broja aktivnih bušotina nafte u SAD, što je utjecalo na rast cijene ovog energenta. Protekli tjedan je obilježilo objavljivanje prognoza o tome da bi cijena jednog barela sirove nafte mogla doseći razinu od 100 USD, ali se rok dostizanja ove razine razlikuje te pojedini analitičari navode kraj tekuće godine, a drugi polovicu naredne godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 73,25 USD (63,12 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.200,04 USD (1.021,40 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala nije bilježila značajne promjene, jer su sudionici na ovom tržištu bili u iščekivanju objavljivanja rezultata sa sastanka FOMC-a, ali i podataka o kretanju inflacije u SAD i eurozoni. Na sastanku FOMC-a, završenom nakon zatvaranja londonske burze u srijedu, donesena je odluka da referentna kamatna stopa bude povećana za 25 baznih bodova, što je odluka u skladu s očekivanjima. Nakon objavljivanja ovih informacija i signala o tome da će FOMC nastaviti s povećanjem referentne kamatne stope, cijena ovog plemenitog metala je zabilježila smanjenje na najnižu razinu u posljednjih mjesec i po dana. Međutim, tijekom trgovanja u petak cijena jedne fine unce zlata je ponovo zabilježila rast, uprkos snažnoj aprecijaciji USD, ali nakon objavljivanja informacija o usporenju rasta stope inflacije u SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.192,52 USD (1.027,68 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

